

[Pradžia](#) > ... > [Jūsų Teisės](#) > [Nusikaltimų Aukos](#) > [Nukentėjusiųjų Teisės Pagal Šalis](#) > 1 - Mano, kaip nusikaltimo aukos, teisės

1 - Mano, kaip nusikaltimo aukos, teisės

Kokią informaciją, įvykus nusikaltimui, man suteiks valdžios institucija (pvz., policija, prokuroras), man dar nėra pranešus apie nusikaltimą?

Nuo pirmo kontakto su policija ar kita kompetentinga institucija bet kokiomis prieinamomis priemonėmis jums bus nepagrįstai nedelsiant suteikta informacija apie skundo dėl nusikalstamos veikos priimtino sąlygas ir teisę įstoti į baudžiamąjį procesą kaip civiliniam ieškovui, reikalaujančiam atlyginti žalą (graik. *politikós enágon*); apie tai, kaip ir kokiomis sąlygomis galite gauti teisinę pagalbą, pateikti reikalavimą atlyginti žalą arba gauti vertimo raštu ir vertimo žodžiu paslaugas; apie galimas atkuriamojo teisingumo priemones ir valdžios institucijas, kurios gali padėti pašalinti žalą tarpininkaudamos tarp jūsų ir nusikaltimo vykdytojo; apie tai, kaip ir kokiomis sąlygomis gali būti atlygintos išlaidos, kurias patyrėte dėl dalyvavimo baudžiamajame procese, ir apie tai, kaip galite pateikti skundą dėl institucijos veiksmų, jei manote, kad jūsų teisės buvo pažeistos.

Jūs būsite informuotas ne tik apie jūsų teises baudžiamajame procese, bet ir apie galimybę gauti medicininę priežiūrą ir bet kokią specialistų paramą, įskaitant psichologinę pagalbą ir alternatyvų būstą, taip pat apie tai, kaip ir kokiomis sąlygomis gali būti taikomos apsaugos priemonės.

Jei gyvenate kitoje ES valstybėje narėje, jums bus suteikta konkreti informacija apie tai, kaip ir kokiomis sąlygomis galite pasinaudoti savo teisėmis.

Informacijos aprėptis ir turinys skirsis priklausomai nuo konkrečių jūsų reikalavimų, asmeninės padėties ir nusikalstamos veikos rūšies bei pobūdžio. Vykstant procesui kompetentingos institucijos nuožiūra jums bus suteikta papildoma ir išsamesnė informacija atsižvelgiant į jūsų poreikius (Įstatymo 4478/2017 57 straipsnis dėl teisės gauti informaciją nuo pirmo kontakto su kompetentinga valdžios institucija (Direktyvos 2012/29/ES 4 straipsnis)).

Negyvenu ES šalyje, kurioje įvykdytas nusikaltimas (ES ir ne ES piliečiai). Kaip saugomos mano teisės?

Jei gyvenate kitoje ES valstybėje narėje nei ta, kurioje buvo įvykdytas nusikaltimas, būsite pakviestas pateikti pareiškimą iš karto po to, kai pranešite apie nusikaltimą. Tai galima padaryti remiantis Baudžiamojo proceso kodeksu (graik. *Kódikas Poinikís Dikonómias*, toliau – KPD) nuostatomis, pagal kurias leidžiama naudoti ryšių technologijas, pvz., vaizdo konferencijas, telefoną ar internetą (KPD 233 straipsnio 1 dalis).

Jei gyvenate Graikijoje, o nusikaltimas buvo įvykdytas kitoje ES valstybėje narėje, galite pateikti skundą dėl nusikalstamos veikos prokurorui, veikiančiam jūsų gyvenamosios vietos magistratų teisme (graik. *eisangeléas plimmeleiodikón*), kuris per prokurorą, veikiančią apeliaciniame teisme (graik. *eisangeléas efetón*), jūsų skundą nepagrįstai nedelsdamas perduos kompetentingai atitinkamos valstybės narės teisėsaugos institucijai, nebent šiuo klausimu jurisdikciją turi Graikijos teismai. Prokuroras nėra įpareigotas persiųsti jūsų skundo valstybei narei, kurioje buvo įvykdyta nusikalstama veika, jei taikytini Graikijos teisės aktai, o baudžiamasis procesas pradedamas Graikijoje. Tokiu atveju, siekdamas užtikrinti, kad gautumėte reikiamą informaciją, ir palengvinti savitarpio teisinės pagalbos teikimą, bylą nagrinėjantis prokuroras, veikiančias magistratų teisme, apie tai per apeliaciniame teisme veikiančią prokurorą praneš valstybės narės, kurioje buvo įvykdyta nusikalstama veika, kompetentingai teisėsaugos institucijai.

(Įstatymo 4478/2017 64 straipsnis dėl kitoje valstybėje narėje gyvenančių aukų teisių (Direktyvos 2012/29/ES 17

straipsnis))

Kokią informaciją gausiu, jei pranešiu apie nusikaltimą?

Kai pateikiate skundą dėl nusikalstamos veikos, atsakingas pareigūnas turi jus informuoti, kad jūs galite gauti savo skundo kopiją.

(Įstatymo 4478/2017 58 straipsnis dėl aukų teisių teikiant skundą (Direktyvos 2012/29/ES 5 straipsnis))

Pateikus skundą dėl nusikalstamos veikos jam suteikiamas unikalus skundo registracijos numeris (graik. *arithmós vivlíou mínysis*, toliau – AVM). Pagal šį numerį galite sekti savo bylos eigą naudodamas prokuratūroje vedamą registrą arba kreipdamasis į atsakingą skundų tarnybą. Taip pat galite prašyti pateikti pažymą apie bylos eigą (graik. *pistopoiitikó poreías*), kurioje būtų nurodyta dabartinė proceso stadija (pvz., atliekamas tyrimas siekiant įvertinti skundo pagrįstumą arba ikiteisminis tyrimas) ir aprašyti kiekvienos stadijos rezultatai (pvz., prokuroras nutraukė procesą; buvo pareikšti kaltinimai, o nusikaltimo vykdytojo byla buvo perduota teisminiam nagrinėjimui (tokiu atveju jums bus pranešta apie teismo nagrinėjimo laiką bei vietą ir pareikštų kaltinimų pobūdį); iki teismo nagrinėjimo atliekamas teisminis tyrimas (graik. *kyría anákrisi*) arba buvo priimta nutartis at mesti kaltinimus ar nutraukti baudžiamąjį persekiojimą; buvo priimtas teismo sprendimas, jei įstojote į baudžiamąjį procesą kaip civilinis ieškovas, reikalaujantis atlyginti žalą).

(Įstatymo 4478/2017 59 straipsnis dėl aukų teisės gauti informaciją apie savo bylą (Direktyvos 2012/29/ES 6 straipsnis ir 11 straipsnio 3 dalis))

Jei jūsų byla priklauso Atėnų pirmosios instancijos teismo (graik. *Protodikeío Athinón*) jurisdikcijai, bylai pasiekus teismą jūsų advokatas gali stebėti jos eigą Atėnų advokatūros (graik. *Dikigorikós Sýllogos Athinón*, <http://www.dsa.gr/>) interneto svetainėje. Pačios aukos šia galimybe pasinaudoti negali, nes reikia įvesti prisijungimo duomenis.

Ar turiu teisę gauti nemokamas vertimo žodžiu ar raštu paslaugas (kai kreipiuosi į policiją ar kitas institucijas, arba tyrimo ar teismo nagrinėjimo metu)?

Jei nesuprantate graikų kalbos arba ja nekalbate, skundą dėl nusikalstamos veikos galite pateikti jums suprantama kalba arba gauti reikiamą lingvistinę pagalbą, visada laikantis Baudžiamojo proceso kodekse ar kituose konkrečiuose baudžiamuosiuose įstatymuose nustatytų sąlygų, – apie tai jus informuos atsakingi pareigūnai. Galite prašyti nemokamai išversti jūsų skundą.

(Įstatymo 4478 58 straipsnis dėl aukų teisių teikiant skundą (Direktyvos 2012/29/ES 5 straipsnis))

Jei kurioje nors proceso stadijoje turite būti apklaustas kaip liudytojas ir nekalbate graikų kalba arba jos nesuprantate pakankamai gerai, jums bus nedelsiant suteiktos vertėjo žodžiu paslaugos. Teisė gauti vertimo žodžiu paslaugas apima teisę gauti tinkamą pagalbą asmenims, turintiems klausos ar kalbos sutrikimų. Prireikus gali būti naudojamos ryšių technologijos, pavyzdžiui, vaizdo konferencijos, telefonas ar internetas, išskyrus atvejus, kai jus apklausiantis asmuo nusprendžia, kad būtina, jog fiziškai dalyvautų vertėjas žodžiu (KPD 233 straipsnio 1 dalis).

Kaip valdžios institucija užtikrina, kad suprasčiau ir būčiau suprastas (jei esu vaikas; jei turiu negalią)?

Pirmą kartą susisiekdama su jumis, policija ar kitos valdžios institucijos imsis reikiamų priemonių, kad padėtų jums suprasti ir būti suprastam per pirmąjį bendravimą ir toliau palaikant ryšį su jumis baudžiamajame procese. Palaikant ryšį bus atsižvelgiama į jūsų asmenines savybes, visų pirma, pavyzdžiui, į jūsų amžių, brandos lygį, intelektinius ir protinius gebėjimus, išsilavinimą, kalbos įgūdžius, bet kokius klausos ar kalbos sutrikimus ar į tai, kad patiriate didelę emocinę įtampą, kuri turi įtakos jūsų gebėjimui suprasti ar būti suprastam. Savo teisių vadovą galite gauti labiausiai paplitusiomis kalbomis ir Brailio raštu. *(Įstatymo 4478/2017 56 straipsnio 2 dalis (Direktyvos 2012/29/ES 3 straipsnis))* Be to, jei turite klausos arba kalbos sutrikimų, vertėjas žodžiu jums suteiks tinkamą pagalbą (KPD 233 straipsnio 1 dalis).

Esu nepilnametis. Ar turiu specialių teisių?

Jei esate nepilnametis (nesulaukęs 18 metų), apie nusikaltimą jūsų vardu gali pranešti jūsų teisinis atstovas (vienas iš tėvų arba globėjas). Jei esate sulaukęs 12 metų, apie nusikalstamą veiką galite pranešti kartu su savo teisiniu atstovu (Baudžiamojo kodekso (graik. *Poinikós Kódikas*, toliau – PK) 118 straipsnio 2 dalis)).

Tai, ar baudžiamojo proceso metu turite specialių teisių, priklauso nuo nusikalstamos veikos pobūdžio. Pavyzdžiui, jei esate asmeninės ar seksualinės laisvės pažeidimo, prekybos žmonėmis, sekso turizmo, pagrobimo ar seksualinio nusikaltimo auka, turite teisę:

- susipažinti su savo bylos medžiaga, net jei neįstojote į baudžiamąjį procesą kaip civilinis ieškovas (KPD 108A straipsnis);
- kad jūsų apklausa būtų įrašyta, tam, kad ją būtų galima naudoti toliau vykstant baudžiamajam procesui ir jums nereikėtų vėl atvykti pas prokurorą ar į teismą (KPD 226A straipsnis);
- gauti psichologo ar vaikų psichiatro pagalbą, kai esate apklausiamas kaip liudytojas;
- gauti informaciją apie tai, ar nusikaltimo vykdytojas buvo paleistas į laisvę (KPD 108A straipsnis);
- prašyti priimti apribojančią nutartį prieš nusikaltimo vykdytoją, kuria jam būtų uždrausta su jumis susisiekti ar artintis prie jūsų namų.
- Be to, bet kuriuo atveju turite teisę:
- kad būtų atliktas asmeninis įvertinimas siekiant nustatyti, ar turėtų būti taikomos specialios apsaugos priemonės, kai kyla pakartotinės viktimizacijos pavojus (*Istatymo 4478/2017 68 straipsnis dėl aukų asmeninio įvertinimo siekiant nustatyti specialiuosius apsaugos poreikius (Direktyvos 2012/29/ES 22 straipsnis)*);
- baudžiamojo persekiojimo ar teisminių institucijų prašyti paskirti teisinį nepilnamečio globėją (graik. *epimelitís anilikón*), kuris jums atstovaus bet kurioje baudžiamojo proceso stadijoje, jei jums negali atstovauti jūsų tėvai arba jei esate nelydimas ar atskirtas nuo savo šeimos (*Istatymo 4478/2017 69 straipsnio 7 dalis dėl aukų, turinčių specialiųjų apsaugos poreikių, teisės į apsaugą baudžiamojo proceso metu (Direktyvos 2012/29/ES 23 ir 24 straipsniai)*);
- prašyti, kad jums būtų leista įstoti į procesą kaip civiliniam ieškovui, reikalaujančiam žalos atlyginimo, kuriam padeda teisinis atstovas (KPD 82 straipsnio 2 dalis).

Kokią informaciją galiu gauti iš policijos ar paramos aukoms organizacijų, kai atliekamas nusikaltimo tyrimas?

Jei bylos medžiaga (graik. *dikografía*) buvo perduota prokurorui, iš jo galite gauti informacijos apie dabartinę proceso stadiją.

Jei įstojote į baudžiamąjį procesą kaip civilinis ieškovas, galite susipažinti su bylos medžiaga ir gauti dokumentų kopijas nuo tada, kai kaltinamasis buvo pakviestas duoti paaiškinimus (graik. *apología*), arba buvo priimtas arešto orderis (*éntalma sýllipsis*) arba orderis dėl priverstinio atvykimo (*éntalma viaías prosagogís*) (KPD 108 straipsnis) arba įtariamąjį valdžios institucijos pakvietė pateikti paaiškinimus. Iki tol procesas yra konfidencialus.

Paramos aukoms ir apsaugos tarnybos gali teikti informaciją, konsultacijas ir paramą, padėsiančias sužinoti, kaip galite pasinaudoti savo teisėmis, įskaitant teisę reikalauti kompensacijos už žalą, kurią patyrėte dėl nusikalstamos veikos, ir apie jūsų, kaip civilinio ieškovo ar liudytojo, statusą baudžiamajame procese (*Istatymo 4478/2017 62 straipsnis dėl paramos aukoms tarnybų teikiamos paramos (Direktyvos 2012/29/ES 9 straipsnis)*).

Kokios yra mano, kaip liudytojo, teisės?

Jei turite būti apklaustas kaip liudytojas, ikiteisminį tyrimą atliekantis prokuroras ar policijos pareigūnas arba apygardos baudžiamųjų bylų teismo teisėjas (graik. *ptaismatodíkis*) arba tyrimą atliekantis teisėjas (*anakritís*) jums įteiks teismo šaukimą (*klísi*). Kai tik gausite šaukimą, privalote atvykti pas šiuos pareigūnus ir duoti jiems parodymus. Jūsų bus paprašyta papasakoti, kas įvyko, ir galbūt atsakyti į keletą papildomą klausimų. Jei esate įtariamojo giminaitis, galite atsisakyti duoti parodymus (KPD 222 straipsnis).

Jei turite klausos arba kalbos sutrikimų, apklausa gali būti atliekama raštu. Jei nekalbate graikų kalba, turite teisę gauti nemokamas vertėjo žodžiu paslaugas.

Jei esate prekybos žmonėmis auka, priklausote specialiai liudytojų grupei: psichologas arba psichiatras, bendradarbiaujantis su tyrimą atliekančiais policijos ar teismo pareigūnais, jums teiks išankstinę pagalbą ir naudodamas tinkamus diagnostikos metodus nustatys jūsų intelektualinius gebėjimus ir psichinę būseną. Psichologas arba psichiatras dalyvaus jūsų apklausos metu. Jus taip pat gali lydėti jūsų teisinis atstovas, išskyrus atvejus, kai tyrimą atliekantis teisėjas, nurodęs priešastis, priima nutartį neleisti jam dalyvauti.

Jūsų parodymai bus užrašyti ir, kai įmanoma, bus padarytas jų garso ir vaizdo įrašas, kad juos elektroninėmis priemonėmis būtų galima pateikti teismui, – tokiu atveju jums nereikės fiziškai dalyvauti vėlesnėse proceso stadijose.

Jei byla yra susijusi su smurtu šeimoje, o jūs esate šeimos narys, parodymus duosite neprisiekęs. Jei esate nepilnametis, nebūsite kviečiamas duoti parodymus kaip liudytojas į teismą. Vietoj to galite pateikti rašytinį pareiškimą, kuris bus perskaitytas teismo posėdžių salėje, nebent būtų nuspręsta, kad jums būtina dalyvauti asmeniškai.

Po jūsų apklausos valdžios institucijos, kuri jums įteikė šaukimą atvykti ir duoti parodymus, galite prašyti atlyginti bet kokias patirtas išlaidas (kelionės ar apgyvendinimo išlaidas) (KPD 288 straipsnis).

Kaip galiu gauti apsaugą, jei man gresia pavojus?

Atsižvelgiant į nusikalstamos veikos pobūdį ir jūsų statusą baudžiamajame procese, gali būti taikoma įvairaus pobūdžio apsauga.

Jei esate organizuoto nusikalstamumo arba terorizmo auka ir atliekant ikiteisminį nusikalstamos veiklos tyrimą buvote pakviestas duoti parodymus kaip pagrindinis liudytojas, galite prašyti jums skirti specialią apsaugą nuo galimo keršto ar bauginimo. Priklausomai nuo bylos, apsauga, kurią galima gauti, gali apimti policijos apsaugą, jūsų anonimiškumo apsaugą (jūsų vardas, pavardė, gimimo vieta, namų ir darbo adresas, informacija apie užimtumą, amžius ir pan. bus pašalinti iš visų įrašų) ar net tapatybės keitimą ar perkėlimą į kitą šalį. Galite prašyti, kad jums būtų leista liudyti naudojant garso ir vaizdo technologijas. Jei dirbate viešojoje įstaigoje, taip pat galite prašyti, kad jus laikinai arba visam laikui perkeltų į kitas pareigas. Apsaugos priemonės bus taikomos esant jūsų sutikimui ir jūsų laisvę apribos tik tiek, kiek tai būtina siekiant užtikrinti jūsų paties saugumą; jos gali būti sustabdytos, jei to paprašysite raštu, arba jei nebendradarbiausite, kaip buvo numatyta, kad tos priemonės būtų sėkmingos (Įstatymo 2928/2001 9 straipsnis dėl liudytojų apsaugos).

Jei esate smurto šeimoje auka, jūsų bylą nagrinėjantys policijos pareigūnai jokiais aplinkybėmis negali atskleisti jūsų tapatybės, nusikaltimo vykdytojo tapatybės, jūsų namų adreso ar bet kokios informacijos, iš kurios būtų galima nustatyti jūsų tapatybę (Įstatymo 3500/2006 20 straipsnis).

Kaip auka galite raštu prašyti taikyti priemones, skirtas užkirsti kelią bet kokiam jūsų ar jūsų šeimos narių ir nusikaltimo vykdytojo kontaktui vietose, kuriose vykdomas baudžiamasis procesas. Jūsų prašymą bet kurioje proceso stadijoje nagrinės baudžiamojo proceso vietos magistratų teismo trijų teisėjų kolegija (graik. *trimelés plimmeleiodikeío*), vadovaudamasi pagreitinta procedūra.

(Įstatymo 4478/2017 65 straipsnis dėl teisės išvengti aukos ir nusikaltėlio kontakto, „Nukentėjusiųjų ir jų giminaičių apsauga“ (Direktyvos 2012/29/ES 19 straipsnis).

■ Paskutinis naujinimas: 09/07/2025

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija nepiima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.